

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 5 listopada 2010 r.

**Pan
Stanisław Drobek
Wójt Gminy Trzebiechów**

LZG- 4101-09-02/2010, P/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Urząd Gminy w Trzebiechowie, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie wykonywania przez organy Gminy Trzebiechów zadań w ramach zarządzania kryzysowego w okresie od 22 sierpnia 2007 r. do 7 października 2010 r., a w kwestiach finansowych do 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym 7 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia wykonywanie przez Wójta Gminy Trzebiechów zadań w zakresie zarządzania kryzysowego, określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.²

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności podjęcie niezwłocznych i skutecznych działań przez Pana Wójta w trakcie powodzi na obszarze Gminy w maju i czerwcu br. oraz usuwania jej skutków, a także rzetelne realizowanie wydatków ponoszonych w związku z sytuacją kryzysową.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie: nieterminowego sporządzenia „Planu Reagowania Kryzysowego Gminy Trzebiechów”, zaniechania aktualizowania „Gminnego Planu Operacyjnego Ochrony Przed Powodzią”, niezapewnienia mieszkańcom

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Dz.U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

Gminy należytego dostępu do informacji o numerach telefonów wykorzystywanych na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz niewywiązywania się z obowiązku zaplanowania środków finansowych w rozdziale 75421 na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, o których mowa w art. 26 ust 1 ww. ustawy.

1. W ocenie NIK, Wójt Gminy podejmował niezwłoczne i skuteczne działania w związku z powodzią na obszarze Gminy w maju i czerwcu 2010 roku. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego pełnił całodobowy dyżur. Wójt dysponował adekwatnymi do powstałego zagrożenia środkami materialnymi, sprzętem i wyposażeniem własnym zgromadzonym w gminnym magazynie przeciwpowodziowym, wymaganym przez przepis art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³, jak również sprzętem i wyposażeniem magazynów przeciwpowodziowych: powiatowego i wojewódzkiego. Prawidłowo podejmowano działania o charakterze ratunkowo-zabezpieczającym, w szczególności: monitorowanie i zabezpieczanie wałów przeciwpowodziowych, zabezpieczenie wody pitnej w związku z podejrzeniem skażenia ujęcia wody dla mieszkańców jednej ze wsi, zabezpieczenie ujęcia wody pitnej dla Zielonej Góry. Wyprzedzająco, w lutym 2010 r., Wójt Gminy zawarł umowy z 3 firmami na zapewnienie świadczenia przez te firmy usług transportowych w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej w Gminie. Podczas powodzi jedna z tych firm świadczyła usługi załadunku i dowozu piasku w pobliże wałów przeciwpowodziowych. Prawidłowo odbywało się szacowanie szkód po powodzi.

2. Realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, określonych w przepisach ww. ustawy o zarządzaniu kryzysowym, powierzono jednemu pracownikowi, który poza tym był pełnomocnikiem ds. informacji niejawnych, wykonywał zadania w zakresie spraw obronnych, obrony cywilnej oraz straży pożarnych. W regulaminie organizacyjnym Urzędu zadania w zakresie reagowania kryzysowego określono jako *ustalenie procedur reagowania kryzysowego i wypełnianie zadań związanych z tworzeniem gminnego zespołu reagowania kryzysowego*. Jednak obowiązków tych nie wyszczególniono w zakresie obowiązków służbowych pracownika. Nie wyszczególniono również obowiązku prowadzenia gminnego magazynu przeciwpowodziowego, chociaż w dokumentach znajdowało się oświadczenie o przyjęciu przez pracownika odpowiedzialności materialnej za składniki majątkowe tego magazynu. Podczas kontroli NIK zmieniono regulamin organizacyjny oraz ustalono nowy zakres czynności służbowych dla ww. pracownika.

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

Dla Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego określono regulamin prac, ustalono tryb i terminy zwoływania posiedzeń Zespołu oraz obowiązek ich dokumentowania. Dla członków Zespołu oraz dla innych osób organizowano i przeprowadzono ćwiczenia w zakresie zarządzania kryzysowego. Wójt Gminy wraz z pracownikiem odpowiedzialnym za zarządzanie kryzysowe uczestniczył w szkoleniach dotyczących reagowania i zarządzania kryzysowego. Zapewniono całodobowe alarmowanie członków Zespołu. Przeprowadzony podczas kontroli NIK test połączeń telefonicznych z 5 losowo wybranymi członkami Zespołu wykazał, że połączenia były niezwłocznie odbierane.

3. W okresie od 22.08.2007 r. (od dnia wejścia w życie ustawy o zarządzaniu kryzysowym) do 18.09.2009 r. (do dnia zmiany tej ustawy) nie zapewniono pełnienia całodobowego dyżuru w celu przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, stosownie do treści art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Zrezygnowanie z dyżuru po godzinach pracy Urzędu w tym okresie tłumaczył Pan Wójt niewystarczającymi środkami finansowymi Gminy oraz tym, że po godzinach pracy Urzędu Wójt Gminy i Sekretarz Gminy mogli na telefony komórkowe odbierać komunikaty Starostwa Powiatowego w Zielonej Górze oraz Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, związane z zagrożeniami.

Najwyższa Izba Kontroli krytycznie ocenia niezapewnienie ludności Gminy informacji o numerach telefonów wykorzystywanych na potrzeby zarządzania kryzysowego, m.in. poprzez umieszczenie numerów tych telefonów na stronie internetowej Urzędu i w inny sposób zwyczajowo przyjęty w Gminie.

4. Opracowywanie „Planu Reagowania Kryzysowego Gminy Trzebiechów” zakończono 16.12.2008 r., tj. po upływie prawie 4 miesięcy od terminu określonego w art. 34 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Plan ten, przesłany do zatwierdzenia Staroście Zielonogórskiemu, uwzględniał wszystkie elementy wymagane przez art. 5 ust. 2 ww. ustawy oraz zalecenia Starosty Zielonogórskiego, natomiast nie był uprzednio zaopiniowany przez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, co było niezgodne z przepisem art. 19 ust. 5, w związku z art. 14 ust. 8 pkt 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

5. Kontrola wykazała, że opracowany w 2005 r. „Gminny Plan Operacyjny Ochrony Przed Powodzią”, był nieaktualny. I tak m.in. w planie powoływano się na zarządzenie Wójta uchylone ponad dwa i pół roku wcześniej; określono w nim skład osobowy i zadania dla niefunkcjonującego od 05.12.2007 r. Gminnego Zespołu Reagowania; 3 osoby będące członkami tego Zespołu nie były pracownikami Urzędu od kilku lat; nieprawdziwe były dane

teleadresowe członków Zespołu; zdezaktualizowane były dane telefoniczne jednostek Państwowej Straży Pożarnej. Przyczyną zaniechania aktualizowania planu było niedopatrzenie pracownika Urzędu odpowiedzialnego za zarządzanie kryzysowe. W czasie kontroli NIK Pan Wójt, po stwierdzeniu kompletności, zatwierdził zaktualizowany plan.

6. W budżecie Gminy, nie planowano w latach 2008-2010 wydatków w rozdziale klasyfikacji budżetowej 75421-Zarządzanie kryzysowe. Plan wydatków w tym rozdziale powinien zawierać, w ocenie NIK, wydatki na realizację ustalonych na dany rok zadań dotyczących zarządzania kryzysowego, zgodnie z art. 26 ust 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Zadania związane z zarządzaniem kryzysowym finansowane były w Gminie m.in. w ramach rozdz. 75414 - Obrona cywilna, których kwota w okresie objętym kontrolą wynosiła 2,5 tys. zł oraz w ramach wydatków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, finansowanych w ramach innych rozdziałów klasyfikacji budżetowej (12,0 tys. zł). W budżecie Gminy na 2008 r., 2009 r. i 2010 r. prawidłowo utworzono rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego.

Analiza 5 największych wydatków, w wysokości 45.568 zł, związanych z zarządzaniem kryzysowym w I półroczu 2010 r. w kwotach jednostkowych powyżej 5 tys. zł, wykazała, że wydatki dokonane zostały w sposób rzetelny i zgodny z przepisami. Obejmowały one zakup towarów i usług związanych z prowadzeniem akcji przeciwpowodziowej: m.in. zakupy paliwa i oleju do pojazdów, zapłaty za pracę koparko-ładowarki, usługi transportowe (przewóz piachu w pobliże wałów przeciwpowodziowych) i naprawę wózka widłowego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, oraz uwzględniając działania podjęte w trakcie kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zapewnienie:

1. Należytego dostępu mieszkańcom Gminy do informacji o numerach telefonów wykorzystywanych na potrzeby zarządzania kryzysowego.
2. Opiniowania gminnego planu zarządzania kryzysowego przez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego.
3. Planowania w budżecie Gminy środków finansowych na zadania związane z zarządzaniem kryzysowym zgodnie z przepisem art. 26 ust 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania

uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

Otrzymują:

1. adresat
2. aa